

การศึกษาพฤติกรรมการสอนดนตรีในสทวิทยาลัยอีสานใต้

นายพันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-507-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15593

117408674

A STUDY OF TEACHING BEHAVIOR OF MUSIC IN
ISAN-TAI UNITED COLLEGES

Mr. Pansak Polsaram

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Higher Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1989

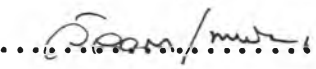
ISBN 974-576-507-4

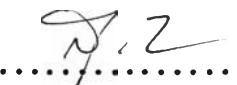
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาพฤติกรรมการสอนคนตรีในสหวิทยาลัยอีสานใต้
โดย นายพันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์
ภาควิชา อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ไชวิไลกุล
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้พิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

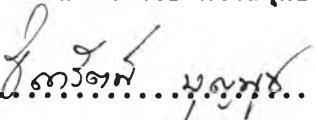
.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ไชวิไลกุล)

.... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

.... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช)

พินธ์ศักดิ์ พลสำรัมย์ : การศึกษาพฤติกรรมการสอนดนตรีในสหวิทยาลัยอีสานใต้ (A STUDY OF TEACHING BEHAVIOR OF MUSIC IN ISAN-TAI UNITED COLLEGES) อ.ที่ปรึกษา : ผศ. ดร.สุภัฏญา โมวิไลกุล, ผศ. ดร.ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์ , 198 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ สारวปัญหาการเรียน การสอนของอาจารย์และนักศึกษาในภาควิชาดนตรี และ เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรี ในสหวิทยาลัยอีสานใต้ โดยสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในภาควิชาดนตรีทั้งหมด จาก แบบสอบถาม นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจพฤติกรรมการสอนด้วยตนเอง

ผลการวิจัยมีดังนี้ ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ พบว่า ลักษณะส่วนตัวอาจารย์แต่งกาย สุภาพเรียบร้อยมาก แต่ขาดความมีอารมณ์ขันและความเป็นกันเอง การเตรียมการสอนอาจารย์มีการกำหนด การเรียนและรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาอย่างชัดเจน และมีการวางแผนการเรียนการสอนร่วมกันระหว่าง ผู้เรียนผู้สอนน้อย ขาดการติ-ชม อาจารย์เข้าสอนช้า เป็นครั้งคราว และมีการติดตามงานที่มอบหมายน้อย

ปัญหาการเรียนการสอน พบว่า มีปัญหามาก คือ อาจารย์ไม่พอเพียงและขาดอาจารย์ที่สอน โดยตรง อาคารสถานที่ ห้องเรียนและห้องซ้อมไม่เหมาะกับการเรียนการสอน นักศึกษามีพื้นฐานทางดนตรีน้อย นักศึกษาขาดความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในการเรียน การฝึกซ้อม

การเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอน เรื่องที่ควรดำเนินการอย่างเร่งด่วน คือ ปรับปรุงอาคารสถานที่ ห้องเรียนให้เหมาะสมกว่าที่เป็นอยู่ เขียววิทยากร และผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนอาจารย์ ประจำภายในสหวิทยาลัย จัดหาทุนเสริมงบประมาณเพื่อซื้อเครื่องดนตรี และวัสดุอุปกรณ์ โดยการหารายได้ จากกิจกรรมการแสดงดนตรีของภาควิชา จัดโครงการสัมมนาอาจารย์เป็นระยะ

ภาควิชา อุดมศึกษา
สาขาวิชา อุดมศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
.....

PANSAK POLSARAM : A STUDY OF TEACHING BEHAVIOR OF MUSIC IN ISAN-TAI UNITED COLLEGES. THESIS ADVISORS: ASST. PROF. SUKANYA S. KOVILAJKOOL, Ph.D., ASST. PROF. NARUTT SUTTACHITT, Ph.D., 198 PP.

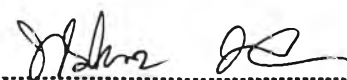
The purposes of this research were to study teaching behavior, to search problems of teaching and learning in the department of music, and to indicate ways of developing teaching and learning in Isan-Tai United Colleges. Questionnaires were collected from instructors and students of Isan-Tai United Colleges, and teaching observation checklist were used through classroom observation by researcher.

It was found that, for teaching behaviors, teachers always made fine and clear teaching plans but seldom co-operated with students. Moreover teachers occasionally criticized student's works or followed up the assignments. For personal behavior, teachers dressed well and neatly but had not much sense of humor and friendliness.

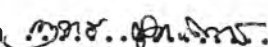
As for teaching and learning problems, the important problems were lacking for teachers, especially of skill teachers and lacking for proper room to practice. Students had less responsibilities to learn and practice

For developing teaching and learning, it was recommended that there should be better practice rooms, more teachers or visiting professors and music instruments. Teachers should have more opportunities for professional seminar in music.

ภาควิชา อุดมศึกษา
สาขาวิชา อุดมศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ไชยวิไลกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ และเสียสละเวลาในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อิศารัตน์ บุญนุษ ที่ได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และข้อคิดเห็น จนผู้วิจัยสามารถทำวิจัยได้สำเร็จสมบูรณ์

กราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไขแบบสอบถามและให้คำแนะนำเพิ่มเติม เดิมอันเป็นประโยชน์ยิ่งในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอธิการและคณาจารย์ภาควิชาดนตรี สหวิทยาลัยอีสานใต้ ทั้ง 4 แห่ง ที่อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอบพระคุณอาจารย์และนักศึกษา สหวิทยาลัยอีสานใต้ ทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี จนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลงไปด้วยดี และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณ คุณสมบุญ บุญดีกุล ที่ช่วยเหลือสร้างโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล และ คุณอารณ์ เนิ่นवल ที่ช่วยเหลือในการพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ

ขอขอบคุณ คุณนันทวรรณ เจริญจิตต์ และเพื่อนรุ่น 10 ภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่าน ที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำและให้กำลังใจในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์ พูลดี ถาวรกุล แห่งมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย รุ่น 10 ภาควิชาอุดมศึกษา ที่ให้และเป็นกำลังใจ ตลอดจนห่วงใย แนะนำช่วยเหลือมาโดยตลอด จนกระทั่งการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงอย่างสมบูรณ์

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง กาญจนการุณ วิทยาลัยครบุรีรัมย์ คุณกิตติ พลสารรัมย์ บริษัทการบินไทย พี่สาว และน้องชาย ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ตลอดระยะเวลา ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณประโยชน์ที่เกิดจากงานวิจัยนี้ แต่ บิดา มารดา อา ผู้ซึ่งให้กำลังใจ ที่จะต่อสู้กับอุปสรรคนานาประการมาโดยตลอด และขอระลึกถึงพระคุณครู อาจารย์ที่ประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้ทางดนตรีและวิชาการมาตั้งแต่ต้นจนปัจจุบัน จนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงจนกระทั่ง เป็นมหาบัณฑิต ก็ด้วยความช่วยเหลือ แนะนำ จาก ทุกท่านดังกล่าว รวมทั้งที่มีได้กล่าวในที่นี้ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณอีกครั้งมา ณ โอกาสนี้

พันธศักดิ์ พลสารรัมย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ฐ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การศึกษาคณตรี	8
การสอนคณตรี	12
พฤติกรรมการเรียนการสอน	13
การเรียนการสอนวิชาคณตรีในสหวิทยาลัยอีสานใต้	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
ประชากร	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36

หน้า

	ขั้นตอนในการสร้าง เครื่องมือวิจัย	36
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
	การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล	39
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสำรวจพฤติกรรม ...	40
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	137
	สรุปผลการวิจัย	139
	อภิปรายผลการวิจัย	148
	ข้อเสนอแนะ	157
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	159
	บรรณานุกรม	160
	ภาคผนวก	165
	ภาคผนวก ก	166
	ภาคผนวก ข	193
	ประวัติผู้เขียน	198

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนอาจารย์และนักศึกษาในมหาวิทยาลัยอัสซานใต้	35
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามสถาบัน	40
3	สถานภาพส่วนตัวของอาจารย์	41
4	สถานภาพส่วนตัวของนักศึกษา	43
5	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านลักษณะส่วนตัวของผู้เรียนผู้สอน ตามหมวดวิชา	45
6	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านภาษาและเสียง ตามหมวดวิชา	49
7	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการเรียนการสอน ตามหมวดวิชา	52
8	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านการเสนอเนื้อหา ตามหมวดวิชา	55
9	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านการจูงใจ ตามหมวดวิชา	59
10	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผล ตามหมวดวิชา	62
11	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านความมีวินัย ตามหมวดวิชา	66
12	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านปฏิสัมพันธ์ ตามหมวดวิชา	69
13	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านการกำหนดงาน ตามหมวดวิชา	72

ตารางที่		หน้า
14	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของ พฤติกรรมการสอน 9 ด้าน ตามหมวดวิชา	76
15	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหา การเรียนการสอนด้านอาจารย์ ตามหมวดวิชา	79
16	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหา การเรียนการสอน ด้านนักศึกษา ตามหมวดวิชา	83
17	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหา การเรียนการสอนด้านหลักสูตร ตามหมวดวิชา	86
18	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหา การเรียนการสอนด้านสภาพแวดล้อม ตามหมวดวิชา	89
19	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหา การเรียนการสอนด้านวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการสอน ตามหมวดวิชา.....	92
20	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหา การเรียนการสอน 5 ด้าน ตามหมวดวิชา	95
21	แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีตามความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษา	98
22	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์และนักศึกษาสหวิทยาลัยอีสานใต้ ด้านลักษณะส่วนตัวของผู้เรียนผู้สอน	104
23	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์และนักศึกษาสหวิทยาลัยอีสานใต้ ด้านภาษา และ เสียง	106
24	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์และนักศึกษาสหวิทยาลัยอีสานใต้ ด้านการเตรียมการเรียนการสอน	108

ตารางที่		หน้า
25	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ สหวิทยาลัยอีสานใต้ ด้านการเสนอเนื้อหา	110
26	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ สหวิทยาลัยอีสานใต้ ด้านการจูงใจ	112
27	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ สหวิทยาลัยอีสานใต้ ด้านการประเมินผล	114
28	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ สหวิทยาลัยอีสานใต้ ด้านความมีวินัย	116
29	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ สหวิทยาลัยอีสานใต้ ด้านปฏิสัมพันธ์	118
	สรุปผลการวิจัยพฤติกรรมการสอน ปัญหาการเรียนการสอน แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอน ผลการสำรวจพฤติกรรมการสอน	120

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	สาขาความรู้ทางด้านศิลปะ	9
2	โครงสร้างของสารคดี	11
3	โครงสร้างระบบการเรียนการสอน	14
4	โครงสร้างหลักสูตรวิทยาลัยครู	21